

PLA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA DE L'IES NÚM. 3 DE VILLENA

INTRODUCCIÓ

Normalitzar una llengua vol dir fer habitual el seu ús en tots els àmbits socials. La normalització lingüística és un procés a través del qual una llengua minoritzada (aquella que està patint un procés de retracció dels seus usos públics i privats) pot arribar a totes les situacions socials que fins aleshores eren reservades a la llengua dominant.

Es podrà dir que una llengua està normalitzada quan s'utilitza de manera habitual en tots els àmbits d'ús, tant públics com privats: a casa, al treball, als mitjans de comunicació, a l'escola, etc.

Però la normalització no és un procés espontani, com tampoc ho és el procés de minorització lingüística. Demana una decisió i una voluntat, i tota una sèrie de mesures per part de la comunitat o d'una part representativa d'aquesta. Implica, no sols una actitud favorable envers l'idioma que es tracta de normalitzar, sinó també, i especialment, una esperança i una confiança en l'eficàcia de l'acció social desvetllada i concertada.

L'ordenament legal encomana als òrgans pertinents el desenvolupament de tota una sèrie d'actuacions encaminades a afavorir el valencià com a llengua vehicular en els diferents àmbits del centre escolar: pedagògic, administratiu, i de convivència.

Aquestes actuacions constitueixen el Pla de Normalització Lingüística del Centre (PNL), com a estratègia a termini mitjà que es concretarà, per a cada curs escolar, en el Pla Anual de Normalització Lingüística (PANL).

El PNL és un pla d'actuació que, a partir de l'anàlisi de les possibilitats del context i de l'ús real del valencià i dels objectius expressats en el Disseny Particular del Programa (DDP), estableix uns objectius pel que fa a l'extensió de l'ús del valencià en l'activitat acadèmica, administrativa i social del centre per a un termini mitjà i n'especifique la

temporalització anual per a aquest període, les estratègies d'actuació, els responsables i els recursos, i el sistema d'avaluació. Tot tenint en compte que l'objectiu final ha de ser la normalització lingüística del centre.

L'elaboració del PNL és competència de la comissió de coordinació pedagògica. El president informará el Claustre, i procurarà que la participació siga la màxima possible i, a més a més, consensuada. El Pla forma part del Projecte Educatiu del Centre i, com aquest, l'aprova el Consell Escolar.

Després de l'aprovació del Consell Escolar, caldrà difondre de forma entenedora el contingut del projecte entre tota la comunitat escolar perquè el conega i participe en la seua aplicació. El Consell Escolar i les associacions de pares i mares poden col·laborar-hi activament.

A partir del PNL s'elaborarà el PANL del centre, que determinarà les actuacions pertinents per a cada curs escolar. De l'aplicació d'aquest pla es derivaran les mesures de revisió i correcció del projecte per fer-lo més operatiu de cara a la consecució dels objectius establerts en el PNL, així com els responsables, la temporalització i els recursos.

El PNL una vegada informat el Claustre, s'incorporarà a la Programació General Anual (PGA) del Centre, que serà sotmesa a l'aprovació del Consell Escolar.

ANÀLISI SOCIOLINGÜÍSTICA DEL CONTEXT ESCOLAR

Segons estableix la Llei 4/1983, d'Ús i Ensenyament del Valencià, Villena i per tant l'IES "Núm. 3 de Villena" és un centre situat en poblacions de predomini lingüístic castellà (article 36 de la Llei 4/1983).

Segons la Resolució del 19 de juliol del 1996, "ateses les diferències i nivells en el coneixement i ús del valencià, i la particular situació sociolingüística, els centres podran elaborar un PLA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA amb la finalitat d'establir les

condicions mínimes de sensibilització, tant del propi centre com de l'entorn sociocultural perquè pugua fer-se efectiu el manament de l'article 19.2 de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià”.

El primer projecte de Normalització lingüística de l'IES “Núm. 3 ” de Villena es realitza per al curs 2010/2011 amb la implantació d'un programa d'incorporació progressiva (PIP), que persegueix la introducció de l'ús vehicular del valencià en algunes matèries.

Durant el curs 2010/2011 es desenvolupa al primer cicle d'ESO:

·1r ESO.- Assignatures PIP: educació plàstica i visual.

El nombre d'alumnes matriculats/-des al PIP és equivalent al nombre d'alumnes que no formen part d'este programa.

La incorporació per al curs proper seria la següent:

1r ESO:- Assignatures PIP: educació plàstica i visual i ciències naturals.

2n ESO.- Assignatures PIP: ciències naturals i música.

Tot i ser Villena una població de predomini lingüístic castellà, es troba immersa en una zona (Biar, La Canyada, Beneixama, Banyeres de Mariola, Camp de Mirra, La Font...) on el valencià té una gran vitalitat. Cal remarcar la relació comercial i social ben estreta amb aquestes poblacions.

És per tant, convenient que els/les alumnes de l'IES “núm. 3 de Villena” estiguen capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià:

- Perquè és la llengua pròpia i oficial de la Comunitat Valenciana. Som un centre públic i hem de conèixer i usar les dues llengües oficials.
- Perquè els serà una eina útil en les relacions econòmiques, socials, culturals i personals amb els seus veïns.

Per totes aquestes raons s'ha de potenciar l'aprenentatge del valencià a l'aula com a assignatura. Moltes vegades, els/les estudiants s'acullen a la voluntarietat legal per no estudiar-la. La demanda de l'exempció, és comprensible des del punt de vista de l'alumne, ja que si pot deixar-se alguna assignatura ho fa, i així poder gaudir

temporalment d'una situació de privilegi respecte dels seus companys. Ara bé, a la llarga aquest avantatge, es converteix en una rèmora, perquè els/les alumnes queden marginats/-des per a competir professionalment i social en una societat oficialment bilingüe.

Hem de celebrar l'escassa exempció demanada en tots els cursos de l'ESO, per la tasca conscienciadora del centre, i l'obtenció del títol del grau elemental de la JQCV.

Atesa l'ordre de 30 de Juliol de 2008, sobre l'aplicació de programes plurilingües, el centre està estudiant la possibilitat de implantar-ne un, en un futur pròxim.

La tendència general en la majoria de països desenvolupats és vehicular un ensenyament bilingüe, independentment de la llengua materna dels xiquets. Els avantatges d'una educació bilingüe són:

- Una major competència social i lingüística en la pròpia societat, al saber parlar i escriure les dues llengües oficials.
- Un millor rendiment en l'adquisició i domini de les altres llengües estrangeres i de les clàssiques.
- Un major desenvolupament de les capacitats abstractives i intel·lectuals, ja que l'ús d'estructures lingüístiques diferents estimula les operacions del pensament, i per tant una millor comprensió de la realitat. A més, aprenen a ser més tolerants cap a una diversitat humana i les seues múltiples formes culturals.

Per impulsar aquest projecte de futur on la llengua i la cultura de la Comunitat Valenciana es convertesquen en un espai integrador per a tots/-tes els/les valencians/-es, i amb el decidit propòsit de convertir l'Institut "nº 3 de Villena" en un àmbit privilegiat de consciència i de recuperació lingüística i cultural.

ACTUACIONS EN ELS DIFERENTS ÀMBITS DE LA COMUNITAT ESCOLAR

El Departament de Valencià creu convenient introduir unes línies d'actuació en diferents àmbits.

Així doncs, a l'àmbit didàctic per a donar una imatge de normalitat, seria convenient que la retolació, cartells, avisos, informacions diverses, dins i fora de les classes, procedents de Prefectura d'Estudis, es realitzara en ambdues llengües. El mateix s'esdevindria amb les informacions procedents del responsable d'activitats extraescolars. Fomentar la presència del valencià en les activitats culturals del centre.

A l'àmbit administratiu promocionar l'ús del valencià en la documentació administrativa del Centre: convocatòries, avisos, fulls informatius, comunicacions, certificats, documents administratius de caràcter extern i sota una estructura fixa dirigits a l'Administració. S'hauria d'informar la comunitat educativa de les diferents possibilitats formatives en valencià i de la consecució de les titulacions oficials.

A l' àmbit acadèmic o de gestió pedagògica. Procurar que els documents pedagògics siguin bilingües: documents del Departament d'Orientació, redacció del Projecte Educatiu de Centre, Reglament de Règim Intern.

Cal usar el valencià com a llengua d'interrelació amb els alumnes fora de l'aula, així com evitar actituds discriminatòries respecte a la llengua minoritzada.

És important el fet de programar de manera interdisciplinar i en les tutories activitats sobre el respecte a la diversitat.

Fomentar a l'aula, per part dels alumnes de valencià, l'obtenció del títol de les proves de la Junta Qualificadora de Coneixements del Valencià .

Pel que fa a l'àmbit d'interrelació amb l'entorn sociofamiliar del centre cal propiciar l'organització de cursos en valencià per a les famílies dels alumnes del centre.

Per altra banda cal estimular les AMPA perquè organitzen activitats en valencià i tallers sobre actituds lingüístiques.

SEGUIMENT I AVALUACIÓ

L'avaluació sobre l'aplicació del PNL la realitzarà anualment la comissió de normalització lingüística, la comissió de coordinació pedagògica i el consell escolar, els quals proposaran les mesures que creguen convenients perquè siguen incloses en el Pla Anual de Normalització Lingüística.

Per a l'elaboració i seguiment del pla, tant del disseny particular del programa o programes d'educació bilingüe com del pla de normalització lingüística, els centres podran disposar de les orientacions i el suport tècnic de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, a través de l'Assessoria Didàctica per a l'Ensenyament en Valencià.

La Comissió de Coordinació Pedagògica es reunirà bimensualment de manera ordinària per analitzar l'acompliment o no dels plans anuals i extraordinàriament sempre que es plantege algun problema sobre l'ús del valencià al Centre.